

**Кременецький місцевий центр з надання
безоплатної вторинної правової допомоги**

**«Прийняття спадщини, у складі якої є нерухоме майно, у випадку
відсутності у спадкоємців правовстановлюючих документів на
майно»**

У статті 1216 Цивільного кодексу України зазначено, що спадкування це перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

У разі відсутності документів, які підтверджують право власності спадкодавця на житловий будинок чи відсутності державної реєстрації права власності, перш за все необхідно з'ясувати причини відсутності правовстановлюючих документів, державної реєстрації права власності або документів на забудову.

Видача свідоцтва про право на спадщину на майно, право власності на яке підлягає державній реєстрації, проводиться нотаріусом після того, як

будуть подані документи, що посвідчують право власності спадкодавця на таке майно та проведена перевірка відсутності заборони або арешту цього майна.

[Відповідно до Наказу Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 року № 296/5 «Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України»](#) передбачено, що відсутність правовстановлюючих документів є причиною для відмови державної реєстрації права на спадщину. Таке майно можна набути у власність лише в судовому порядку.

Так, відповідно до статті 392 Цивільного кодексу України власник майна має право пред'явити позов про визнання права власності на майно, якщо правовстановлюючі документи відсутні чи були втрачені.

Також, в судовому порядку можна визнати право власності на спадкове майно у випадку, якщо спадкодавець за життя сам не встиг оформити спадщину, хоча фактично прийняв її.

Позовна заява щодо оформлення документів, що посвідчують право власності на нерухоме майно, розглядається в порядку цивільного судочинства в районних, районних у містах, міських та міськрайонних судів за місцезнаходження майна.

До такої заяви, оформленої [відповідно до вимог Цивільного процесуального кодексу України](#), додаються докази, що обґрунтовують позовні вимоги, наприклад:

- свідоцтво про смерть спадкодавця;
- архівні довідки чи витяги з рішень сільської ради про надання земельної ділянки;
- дозвіл на будівництво будинку;
- довідка виконавчого комітету сільської ради депутатів трудящих;
- записи у погосподарських книгах;
- реєстрація місця проживання спадкодавця у будинку за паспортом;
- технічний паспорт на будинок;
- сплата за комунальні послуги;
- документи з колгоспу про відведення в установленому порядку земельної ділянки під забудову тощо.

За подання позову про визнання права власності на нерухоме майно в порядку спадкування особою сплачується судовий збір у розмірі 1 відсотка ціни позову, але не менше 0,4 розміру прожиткового мінімуму на одну працездатну особу та не більше 5 розмірів прожиткового мінімуму на одну працездатну особу відповідно до Закону України «Про судовий збір».